

სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“

ფინანსური ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“

ფინანსური ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	1
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება.....	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	5-22

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონის“ აქციონერებს და სამეთვალყურეო საბჭოს

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნა

უარყოფითი მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისაგან, ასევე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ არსებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, თავში „უარყოფითი მოსაზრება“ აღწერილი საკითხის მნიშვნელობის გამო, ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად არ ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

უარყოფითი მოსაზრების საფუძველი

თავისი ძირითადი საშუალებების გაუფასურების მაჩვენებლების არსებობის პირობებში, რომელთა საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესაბამისად იყო 32,903 ათასი აშშ დოლარი და 35,625 ათასი აშშ დოლარი, კომპანიას არ ჩაუტარებია გაუფასურების ტესტი ამ ძირითად საშუალებებთან მიმართებით, რაც წარმოადგენს ბასს (IAS) 36-დან („აქტივების გაუფასურება“) გადახვევას. ფასს-ებიდან ამ გადახვევის ეფექტები წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე განსაზღვრული არ არის.

აუდიტი წარვმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ – ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლობები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტები) (ბესსს-ის კოდექსი) და იმ ეთიკური მოთხოვნების შესაბამისად, რომლებიც ეხება საქართველოში ფინანსური ანგარიშგების ჩვენ მიერ ჩატარებულ აუდიტს და შესრულებული გვაქვს ამ მოთხოვნებით და ბესსს-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტის მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი უარყოფითი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა

გვინდა, ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების მე-2 შენიშვნაზე, რომლის მიხედვითაც კომპანიამ გაწია წმინდა ზარალი 7,724 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში და ამ თარიღის მდგომარეობით, კომპანიის მოკლევადიანმა ვალდებულებებმა გადააჭარბა მის მოკლევადიან აქტივებს 33,298 ათასი აშშ დოლარით გადააჭარბა. როგორც მე-2 შენიშვნაშია განსაზღვრული, ეს მოვლენები ან პირობები, მე-2 შენიშვნაში მითითებულ სხვა საკითხებთან ერთად, მიანიშნებს არსებით განუსაზღვრელობაზე, რამაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვი გამოიწვიოს იმასთან დაკავშირებით, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აბზაცი - დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციები

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების მე-14 შენიშვნაზე, რომელშიც აღწერილია დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიის ოპერაციების მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

კომპანიის 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია კომპანიის 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და ჩვენ არც ახლა და არც მომავალში არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, ვალდებულები ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი. როგორც ჩვენი დასკვნის თავში „უარყოფით მოსაზრების საფუძველი“ აღვნიშნეთ, გაუფასურების მაჩვენებლების არსებობისას კომპანიას არ ჩაუტარებია თავისი ძირითადი საშუალებების გაუფასურების ტესტი. ჩვენ დავასკვნით, რომ სხვა ინფორმაცია იგივე მიზეზით არის არსებითად არაზუსტი, ძირითადი საშუალებების გაუფასურებასთან მიმართებით.

ხელმძღვანელობის და სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ გონივრული დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასლების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას. .

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტის პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტის მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორის პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ▶ ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

სამეთვალყურეო საბჭოს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ როგორც ფინანსური ანგარიშგების ჩვენი აუდიტის დასკვნის თავში „უარყოფით მოსაზრების საფუძველი“ აღვნიშნეთ, გაუფასურების მაჩვენებლების არსებობისას კომპანიას არ ჩაუტარებია თავისი ძირითადი საშუალებების გაუფასურების ტესტი. ჩვენ დავასკვნით, რომ მმართველობის ანგარიშგება იგივე მიზეზით არის არსებითად არაზუსტი, ძირითადი საშუალებების გაუფასურებასთან მიმართებით
- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ანა კუსრაშვილი (SARAS-A-169041)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2024 წლის 2 დეკემბერი

თბილისი, საქართველო

Building a better
working world

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ როგორც ფინანსური ანგარიშგების ჩვენი აუდიტის დასკვნის თავში „უარყოფით მოსაზრების საფუძველი“ აღვნიშნეთ, გაუფასურების მაჩვენებლების არსებობისას კომპანიას არ ჩაუტარებია თავისი ძირითადი საშუალებების გაუფასურების ტესტი. ჩვენ დავასკვნით, რომ მმართველობის ანგარიშგება იგივე მიზეზით არის არსებითად არაზუსტი, ძირითადი საშუალებების გაუფასურებასთან მიმართებით
- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ანა კუსრაშვილი (SARAS-A-169041)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2024 წლის 2 დეკემბერი

თბილისი, საქართველო

სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(თანხები მოცემულია ათას აშშ დოლარში)

	შენიშვნა	2023	2022
ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული			
ხელშეკრულებებიდან	11	4,476	3,402
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	12	(4,100)	(3,494)
საერთო მოგება/(ზარალი)		376	(92)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	13	(2,666)	(2,812)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	12	(2,390)	(2,358)
საოპერაციო ზარალი		(4,680)	(5,262)
ფინანსური ხარჯი	9	(3,061)	(2,430)
საკუთრო სხვაობით განპირობებული ზარალი, წმინდა		(19)	(36)
სხვა შემოსულობა		86	113
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები		(50)	(62)
ზარალი დაბეგვრამდე		(7,724)	(7,677)
მოგებიდან გადასახადები		-	-
წლის ზარალი		(7,724)	(7,677)
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის სხვა მთლიანი სრული ზარალი		(7,724)	(7,677)

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა და მისი სახელით ხელი მოეწერა 2024 წლის 2 დეკემბერს:

ადმასრულებელი დირექტორი
ვლადისლავ თალალი

მიხეილ ბეგიაშვილი
ფინანსური დირექტორი

სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(თანხები მოცემულია ათას აშშ დოლარში)

	შენიშვნა	2023	2022
ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული			
ხელშეკრულებებიდან	11	4,476	3,402
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	12	(4,100)	(3,494)
საერთო მოგება/(ზარალი)		376	(92)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	13	(2,666)	(2,812)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	12	(2,390)	(2,358)
საოპერაციო ზარალი		(4,680)	(5,262)
ფინანსური ხარჯი	9	(3,061)	(2,430)
საკუროსო სხვაობით განპირობებული ზარალი, წმინდა		(19)	(36)
სხვა შემოსულობა		86	113
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები		(50)	(62)
ზარალი დაბეგრამდე		(7,724)	(7,677)
მოგებიდან გადასახადები		-	-
წლის ზარალი		(7,724)	(7,677)
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის სხვა მთლიანი სრული ზარალი		(7,724)	(7,677)

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა და მისი სახელით ხელი მოეწერა 2024 წლის 2 დეკემბერს:

აღმასრულებელი დირექტორი
ვლადისლავ თალაღი

მიხეილ ზეგიაშვილი
ფინანსური დირექტორი

5-22 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(თანხები მოცემულია ათას აშშ დოლარში)

	შენიშვნა	2023	2022
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	5	32,903	35,625
არამატერიალური აქტივები	6	2,967	4,464
სულ გრძელვადიანი აქტივები		35,870	40,089
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	7	2,832	1,993
ავანსად გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		267	179
სავაჭრო მოთხოვნები	11	1,166	–
გადახდილი ავანსები		589	250
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში		277	345
სულ მოკლევადიანი აქტივები		5,131	2,767
სულ აქტივები		41,001	42,856
საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები			
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	1	60,000	60,000
დამატებითი მთლიანად ანაზღაურებული სააქციო კაპიტალი		111	111
დაგროვილი ზარალი		(57,539)	(49,815)
სულ საკუთარი კაპიტალი		2,572	10,296
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
პროცენტიანი სესხები და ნასესხები სახსრები	9	26,109	26,554
მიღებული ავანსები	11	4,701	499
სავაჭრო ვალდებულებები	10	7,619	5,507
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		38,429	32,560
სულ ვალდებულებები		38,429	32,560
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		41,001	42,856

5-22 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(თანხები მოცემულია ათას აშშ დოლარში)

	სააქციო კაპიტალი	დაგროვილი ზარალი	დამატებითი მთლიანად ანაზღაურე- ბული სააქციო კაპიტალი	სულ საკუთარი კაპიტალი
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	60,000	(42,138)	111	17,973
წლის მთლიანი სრული ზარალი	–	(7,677)	–	(7,677)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	60,000	(49,815)	111	10,296
წლის მთლიანი სრული ზარალი	–	(7,724)	–	(7,724)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	60,000	(57,539)	111	2,572

5-22 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(თანხები მოცემულია ათას აშშ დოლარში)

	შენიშვნა	2023	2022
საოპერაციო საქმიანობა			
ზარალი დაბეგვრამდე		(7,724)	(7,677)
არაფულადი კორექტირებები მოგების გადასახადით			
დაბეგვრამდე ზარალის წმინდა ფულად ნაკადებთან			
შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით			
ცვეთა და ამორტიზაცია	5, 6	4,223	4,183
ფინანსური ხარჯი	9	3,061	2,430
საბრუნავი კაპიტალის კორექტირება			
ცვლილება მარაგებში		(839)	(324)
ცვლილება სავაჭრო მოთხოვნებში		(1,166)	953
ცვლილება ავანსად გადახდილ გადასახადებში, მოგების			
გადასახადის გარდა		(88)	(37)
ცვლილება გადახდილ ავანსებში		(339)	(62)
ცვლილება მიღებულ ავანსებში		4,202	499
ცვლილება სავაჭრო ვალდებულებებში		2,112	1,572
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი		3,442	1,509
ნაკადები			
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	5	(4)	–
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა			
ფულადი ნაკადები		(4)	–
საფინანსო საქმიანობა			
ძირითადი თანხის დაფარვა	9	(2,184)	(409)
პროცენტის დაფარვა	9	(1,322)	(1,162)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი		(3,506)	(1,571)
ნაკადები			
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა			
შემცირება		(68)	(34)
წმინდა საკუროს სხვაობები ფულად სახსრებსა და მათ			
ეკვივალენტებზე		–	(20)
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში 1 იანვარს		345	399
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში 31 დეკემბერს		277	345

5-22 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. კორპორაციული ინფორმაცია

სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“ (შემდგომში „კომპანია“), საიდენტიფიკაციო კოდი: 404496121 არის საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე 2015 წლის 19 ივნისს რეგისტრირებული სააქციო საზოგადოება. კომპანიის იურიდიული მისამართია მიხეილ გრიგორაშვილის ქ. №27, თბილისი, საქართველო.

კომპანია რეგისტრირებულია ნებადართული სააქციო კაპიტალით 60 მილიონი აშშ დოლარი, რომელიც 60 მილიონი ჩვეულებრივი აქციისგან შედგება, თითოეულის ნომინალური ღირებულებით 1 აშშ დოლარი. აქციები თანაბრად არის გადანაწილებული შემდეგ აქციონერებს შორის: ისრაელში რეგისტრირებული შპს „Elbit Systems - Cyclone“, საქართველოში რეგისტრირებული სს „საპარტნიორო ფონდი“ (შემდგომში „მშობელი საწარმო“) და საქართველოში რეგისტრირებული შპს „პროექტი“, რომელიც მშობელი საწარმოს მიერ კონტროლირდება.

კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა სს „საპარტნიორო ფონდი“, საქართველოს მთავრობის მფლობელობასა და მართვის ქვეშე მყოფი ორგანიზაცია.

კომპანია დაფუძნდა კონკრეტული მიზნით, სამოქალაქო ავიაციის ინდუსტრიისთვის კომპოზიტური აერო კონსტრუქციის პროდუქტების საწარმოებლად და გასაყიდად. კომპანიამ დააფუძნა საწარმოო ობიექტი (შემდგომში „ქარხანა“) და 2019 წლის მაისისთვის მიიღო ყველა საჭირო ნოუ-ჰაუ, გაიარა საჭირო სერტიფიცირება და მიიღო ნებართვები კომპოზიტური აერო სტრუქტურის პროდუქტების საწარმოებლად. ქარხანა აშენდა „მომსახურების გენერალური ხელშეკრულების“ საფუძველზე, რომელიც გაფორმდა კომპანიებს სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“ და შპს „Elbit Systems - Cyclone“ შორის. პროექტის მთლიანი ღირებულებაა 80 მილიონი აშშ დოლარი, საიდანაც 15 მილიონი გამოიყო მშენებლობის მეორე ეტაპისთვის - 2020-2022 წლები. „მომსახურების გენერალური ხელშეკრულების“ მეორე ეტაპი გადავადდა და სრულად ვერ განხორციელდა პროექტით დადგენილ ვადებში.

წარმოებული აერო სტრუქტურის პროდუქტების წარმოება და რეალიზაცია 2019 წლის მაისში დაიწყო.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა აქციონერების მიერ. აქციონერებს აქვთ ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების, ასევე მისი ცვლილების მოთხოვნის უფლება.

2. ფუნქციონირებადი საწარმო

კომპანიის საოპერაციო ამონაგები დიდად არის დამოკიდებული მისი აქციონერის - შპს „Elbit Systems - Cyclone“ რამდენიმე ბრძანებაზე, რომლის უფლებამოსილებაზეც, თავის მხრივ, მოქმედებს საერთაშორისო სამოქალაქო ავიაციის ინდუსტრიაში წარმოების მასშტაბები. ინდუსტრიაზე უარყოფითი გავლენის არსებობის პირობებში, ხელმძღვანელობა მომავალი სავაჭრო გეგმების გადახედვის და გადაკალიბრების მუდმივ პროცესშია, თუმცა, განუსაზღვრელობების მაღალი ხარისხის გამო, დღეისათვის შეუძლებელია გრძელვადიანი გეგმების დასახვა ნდობის საკმარისი ხარისხით.

2023 წლის განმავლობაში კომპანიამ გასწია 7,724 აშშ დოლარის (2022 წ.: 7,677 აშშ დოლარი) ოდენობით წმინდა ზარალი. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის მოკლევადიანმა ვალდებულებებმა თავის მოკლევადიან აქტივებს 33,298 აშშ დოლარით (2022 წ.: 29,793 აშშ დოლარი) გადააჭარბა. დღეის მდგომარეობით ყველა ოპერაცია ეფუძნება დაშვებას, რომ კომპანია საქმიანობას უწყვეტად გააგრძელებს. ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვებასთან დაკავშირებული განცხადებები მეტწილად ეყრდნობა აქციონერებისგან უწყვეტი მხარდაჭერის არსებულ მოლოდინებს. ვითარების გამოსასწორებლად შემდეგი ღონისძიებები გატარდა:

- ▶ კომპანიის ხელმძღვანელობა, აქციონერთან შპს „Elbit Systems - Cyclone“ ერთად მუდმივად მუშაობს კომპანიის საოპერაციო გეგმაზე მოკლდე და გრძელვადიანი პერიოდებისთვის. ზემოთ აღწერილი არსებული განუსაზღვრელობების გათვალისწინებით, ამ გეგმის მიზანია კომპანიის ოპერაციების სტაბილურობის უზრუნველყოფა მოკლევადიან პერსპექტივაში. საბოლოო გეგმა უკვე განიხილეს აქციონერთა საბჭოს სხდომაზე 2023 წელს.
- ▶ 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მომდევნო პერიოდის განმავლობაში, 2024 წელს კომპანიამ დაარღვია სავალო ვალდებულება ქართული კომერციული ბანკისგან 9,446 აშშ დოლარის ოდენობით მიღებული სესხის ფარგლებში (მე-9 შენიშვნა). წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გაფორმების თარიღის მდგომარეობით, ბანკს არ მოუთხოვია სესხების დაფარვის აჩქარება. ამის ნაცვლად 2022 წლის 31 მარტს მან შეცვალა ხელშეკრულება და არსებულ სესხის ხელშეკრულებას დაამატა შემდეგი ვალდებულებები: (ა) თუ საჭიროების და ლიკვიდობის პრობლემების შემთხვევაში, კომპანია ვერ დაფარავს თავის ვალდებულებებს გრძელვადიანი აქტივებისთვის შპს „Elbit Systems - Cyclone“-ის მიმართ 1,560 აშშ დოლარის ოდენობით და (ბ) კომპანიას არ ექნება უფლება შეამციროს (სრულად ან ნაწილობრივ) არსებული ვალდებულება შპს „Elbit Systems - Cyclone“-ის მიმართ თავად ან მესამე მხარის ჩართულობით, იმის გათვალისწინებით, რომ ვალდებულების ოდენობა იქნება 2,000 აშშ დოლარზე ნაკლები, შპს „Elbit Systems - Cyclone“-ს არ ექნება უფლება კლიენტს რაიმე ფორმით მოსთხოვოს ამგვარი გადახდის განხორციელება. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვალდებულებების დარღვევის გამო, კომპანიამ ქართული კომერციული ბანკისგან თავისი სესხები მოკლევადიანად განსაზღვრა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. თუ ვალდებულებები არ იქნებოდა დარღვეული, 6,264 აშშ დოლარი გრძელვადიანად განისაზღვრებოდა.

2. ფუნქციონირებადი საწარმო (გაგრძელება)

- ▶ კომპანიის საკრედიტო ხაზის გენერალური ხელშეკრულება ქართულ კომერციულ ბანკთან მოიცავს ვალდებულებას, რომლის საფუძველზეც, ლიკვიდობასთან დაკავშირებული პრობლემების შემთხვევაში კომპანია არ გადაიხდის ვალდებულებებს მისი აქციონერების მიმართ, სანამ სრულად არ იქნება დაფარული სესხი ქართული კომერციული ბანკის მიმართ. შპს „Elbit Systems - Cyclone“-ის და სს „საპარტნიორო ფონდისგან“ მიღებული სესხების სახელშეკრულებო დაფარვის ვადაა 2023 წლის მაისი, თუმცა კომპანიის ხელმძღვანელობამ აწარმოა მოლაპარაკებები თავის აქციონერებთან იმის თაობაზე, რომ ისინი არ მოითხოვდნენ ვალდებულებების დაფარვას კომპანიის მიერ ქართული კომერციული ბანკის სესხის სრულად დაფარვამდე 2027 წელს. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხები შპს „Elbit Systems - Cyclone“ და სს „საპარტნიორო ფონდისგან“ კლასიფიცირებულია მოკლევადიანად, რადგან კომპანიას არ აქვს სახელშეკრულებო უფლება გადაავადოს გადახდა, თუმცა, ზეპირი შეთანხმების საფუძველზე კომპანია მოელის, რომ ფულადი სახსრების გადინება ამ ნასესხებ სახსრებზე 2027 წლამდე არ განხორციელდება. 2024 წლის 23 სექტემბერს კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭომ მიიღო გადაწყვეტილება შპს „Elbit Systems - Cyclone“-ის და სს „საპარტნიორო ფონდის“ სესხების ქართული კომერციული ბანკისთვის სესხების დაფარვამდე გახანგრძლივების შესახებ, მაგრამ არაუგვიანეს 2027 წლის 31 დეკემბრისა (მე-16 შენიშვნა).
- ▶ კომპანიის ხელმძღვანელობა ყურადღებით აკვირდება ისრაელში მიმდინარე ომთან დაკავშირებით არსებულ ვითარებას. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით, არსებულ ვითარებასთან მიმართებით რაიმე პროექტის შეჩერების ან გადავადების შესახებ განხილვები არ ჩატარებულა. ამასთან კომპანია უკვე ყიდის მზა პროდუქციას პირდაპირ ბოინგზე და აგზავნის მათ ამერიკაში. კომპანიის ხელმძღვანელობა თვლის, რომ, ისრაელში საომარი ვითარების ესკალაციის შემთხვევაში, კომპანია მზად არის დამოუკიდებლად განაგრძოს საოპერაციო საქმიანობა განჭვრეტად მომავალში.
- ▶ კომპანიის გაყიდვების ბიუჯეტი 2024 წლისთვის მნიშვნელოვანი ზრდით ხასიათდება 2023 წლის ფაქტობრივ რიცხვებთან შედარებით. 2024 წლის 10 თვის განმავლობაში კომპანიამ გაზარდა ამონაგები და მისმა გაყიდვებმა 8,400 აშშ დოლარი შეადგინა. ხელმძღვანელობა გეგმავს, რომ კომპანია განაგრძობს ამონაგების გაზრდას და განახორციელებს დაბეგვრამდე დადებითი შემოსავლის გენერირებას 2025 წელს.
- ▶ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა ისეთ მოვლენებსა და პირობებთან დაკავშირებით, რომლებმაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვი გამოიწვიოს კომპანიის მიერ ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენის უნართან დაკავშირებით და, შესაბამისად, მან შესაძლოა ვერ შეძლოს მისი აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა საქმიანობის ნორმალურ პირობებში. დღეის მდგომარეობით, ყველა ოპერაცია ეფუძნება იმ დაშვებას, რომ საქმიანობა გაგრძელდება და წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე დაყრდნობით, რაც გულისხმობს აქტივების რეალიზაციას და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეული საქმიანობის პროცესში.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

(ა) მომზადების საფუძველი

კომპანიის წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასს“) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების საფუძველზე.

ფინანსური ანგარიშგება ამერიკის შეერთებული შტატების დოლარშია წარმოდგენილი და ყველა რიცხვი დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, თუ სხვაგვარად არ იქნება მითითებული.

(ბ) უცხოური ვალუტა

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია კომპანიის სამუშაო ვალუტაში, რომელიც არის ამერიკის შეერთებული შტატების დოლარი (აშშ დოლარი). უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციები თავდაპირველად აღირიცხება ოპერაციის აღიარების დღეს არსებული აშშ დოლარის სპოტ-კურსით.

უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივების და ვალდებულებების გადაანგარიშება ხდება საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული აშშ დოლარის სპოტ-კურსებით. ყველა სხვაობა აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით.

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური ვალდებულებები

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, პროცენტიანი სესხების, ნასესხები სახსრებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში, აკლდება მათთვის პირდაპირ მიკუთვნებადი საოპერაციო დანახარჯები.

2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო ვალდებულებებს, ვალდებულებებს გრძელვადიანი აქტივებისთვის და პროცენტიან სესხებს და ნასესხებ სახსრებს.

საწყისი აღიარების შემდეგ პროცენტიანი სესხები და ნასესხები სახსრები შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგება-ზარალში ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის, აგრეთვე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ამორტიზაციის პროცესში.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულება დაანგარიშდება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურების თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ამორტიზაცია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში შესულია ფინანსური დანახარჯების მუხლში.

(დ) სამართლიანი ღირებულების შეფასება

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, და რომლებშიც მაქსიმალურად გამოიყენება ემპირიული და მინიმალურად - არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები,

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემების საფუძველზე, რომელიც მთლიანობაში მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებებისას:

- ▶ 1-ლი დონე – იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების კოტირებული (დაუკორექტირებელი) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზარზე;
- ▶ მე-2 დონე - შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ მე-3 დონე - შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების იერარქიის ერთი დონიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კომპანია განსაზღვრავს კატეგორიზაციის ხელახლა შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

ყველა სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-3 დონით, გარდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისა, რომლებიც 1-ელ დონეს განეკუთვნება.

(ე) ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და საჭიროების შემთხვევაში, გაუფასურების ზარალი. ასეთი თვითღირებულება წარმოადგენს შესყიდვის ფასს, რომელიც მოიცავს შესყიდვის გადასახადს, რომელიც დაბრუნებას არ ექვემდებარება, და აქტივის ექსპლუატაციისთვის ვარგის მდგომარეობამდე მოყვანასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებს. რემონტისა და ტექმომსახურების დანახარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში მათი გაწევისთანავე.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

(ე) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

მიწას ცვეთა არ ერიცხება. სხვა ძირითადი საშუალებების მუხლების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადაზე შემდეგნაირად:

შენობა-ნაგებობები და ობიექტები	40 წლამდე;
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	5-20 წელი;
კომპიუტერები და პროგრამული უზრუნველყოფა	2-5 წელი;
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	2-5 წელი.

(ვ) არამატერიალური აქტივები

ცალკე შეძენილი არამატერიალური აქტივები საწყისი აღიარებისას თვითღირებულებით ფასდება. საწყისი აღიარებს შემდეგ არამატერიალური აქტივები დაგროვილი ამორტიზაციით და დაგროვილი გაუფასურების ზარალით შემცირებული თვითღირებულებით აღირიცხება.

არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადა განსაზღვრული ვადით ფასდება და 10 წლით იზღუდება.

(ზ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანიის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება, მარაგების გარდა, ყოველ საანგარიშგებო თარიღში გადაიხედება, რათა განისაზღვროს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე მაჩვენებელი. ამგვარი მაჩვენებლის არსებობის შემთხვევაში, ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება.

აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება არის უდიდესით გამოყენების ღირებულებას და გასაყიდი თვითღირებულებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის. გამოყენების ღირებულების განსაზღვრისას, შეფასებული მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალის აღიარდება ხდება მაშინ, თუ აქტივის და მასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის სავარაუდო ანაზღაურებად ღირებულებას.

გაუფასურების ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალში. ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებთან დაკავშირებით აღიარებული გაუფასურების ზარალი პროპორციულად გადანაწილდება ამ ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში არსებული აქტივების საბალანსო ღირებულების შესამცირებლად.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

(თ) გადასახადები

(i) მიმდინარე მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ვალდებულების და ხარჯის სახით, იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად გადახდის ფაქტური თარიღისა ან იმ პერიოდისა, როდესაც მოხდება დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო ვალდებულებებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშვებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის აქციონერებზე დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია საკუთარი კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და აღირიცხება, როგორც მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

2023 და 2022 წლებში კომპანიას არ გადაუხდია დივიდენდები და არ ჰქონია ოპერაციები, რომლებიც მიიჩნევა ზემოთ აღწერილ მოგების განაწილებად, შესაბამისად მოგების გადასახადის დანარიცხი 2023 და 2022 წლებში ნულს შეადგენს.

(ii) დამატებული ღირებულების გადასახადი

ამონაგების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, დამატებული ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შეძენის ღირებულებაში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე.
- ▶ როდესაც მოთხოვნები და ვალდებულებები მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი დამატებული ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ავანსად გადახდილ გადასახადებში ან საგადასახადო ვალდებულების მუხლში.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

(ი) ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში

ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში მოიცავს მიმდინარე ანგარიშებს ქართულ ბანკებში, რომლებიც ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკის საგანს წარმოადგენს.

(კ) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

თითოეული პროდუქტის ამჟამინდელ ადგილმდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად გაწეული დანახარჯები შემდეგი სახით აღირიცხება:

- ▶ ნედლეული: შესყიდვის ფასი საშუალო შეწონილ საფუძველზე;
- ▶ მზა პროდუქცია და დაუმთავრებელი წარმოება: პირდაპირი მასალების და შრომის თვითღირებულება და საწარმოო ზედნადები ხარჯების წილი ჩვეულებრივი საწარმოო სიმძლავრის პირობებში, მაგრამ ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯების გამოკლებით.

მარაგები ირიცხება გაყიდული საქონლის თვითღირებულებაზე საშუალო შეწონილ საფუძველზე.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეული საქმიანობის პროცესში დასრულების და გაყიდვის სავარაუდო ხარჯით შემცირებული სავარაუდო გასაყიდი ფასი.

(ლ) ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

მზა პროდუქციის გაყიდვა

მზა პროდუქციის გაყიდვიდან მიღებული ამონაგების აღიარება ხდება, როდესაც კომპანია დააკმაყოფილებს შესასრულებელ ვალდებულებას, ე.ი. მაშინ, როდესაც კონტროლი საქონელზე გადაეცემა მომხმარებელს, როგორც წესი, საქონლის მიწოდების მომენტში.

ამონაგები აღიარდება მზა პროდუქციის გაყიდვასთან კავშირში ისეთი ოდენობით, რომელიც ასახავს იმ

საზღაურს, რომლის მიღებასაც კომპანია გეგმავს ამგვარი საქონლის სანაცვლოდ. გარიგების ფასი კორექტირდება ნებისმიერი მოცულობითი ფასდაკლებისთვის.

მზა პროდუქციის გაყიდვის კონკრეტული ხელშეკრულებები მომხმარებელს აძლევს უფლებას დააბრუნოს საქონელი კონკრეტულად განსაზღვრულ პერიოდში. იმ საქონლის შესაფასებლად, რომელიც დაბრუნდება, კომპანია იყენებს მოსალოდნელი ღირებულების მეთოდს, რადგან ეს მეთოდი საუკეთესოდ განსაზღვრავს იმ ცვლადი საზღაურის თანხას, რომელზეც უფლება ექნება კომპანიას.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

(მ) ახალი და გადასინჯული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები და სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები

კომპანიას ვადაზე ადრე არ მიუღია რომელიმე სხვა სტანდარტი, ინტერპრეტაცია ან ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ძალაში არ არის შესული. ამ შენიშვნაში განხილული ბასს (IAS) 1-ის ცვლილება და ფასს-ების გამოყენების პრაქტიკის შესახებ განცხადების 2 გამოკლებით. სხვა სტანდარტს ან ცვლილებას არ უმოქმედია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ▶ „სააღრიცხვო პოლიტიკასთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნა“ - ბასს (IAS) 1-ის ცვლილება და განცხადება 2 ფასს-ების გამოყენების პრაქტიკის შესახებ

„შესწორებები ბასს (IAS) 1-სა და ფასს-ის მე-2 პრაქტიკულ რეკომენდაციაში - არსებითი განსჯის გაკეთება“ სახელმძღვანელო მითითებებს და მაგალითებს იძლევა საწარმოების მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებითი შენიშვნების შესახებ არსებითი განსჯის გამოყენებაში დასახმარებლად. ამ შესწორებების მიზანია საწარმოებს დაეხმაროს სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ უფრო სასარგებლო განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენაში, რისთვისაც, საწარმოებისადმი მოთხოვნა, რომ განაცხადონ „მნიშვნელოვანი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა, ჩანაცვლდა მოთხოვნით, რომ განაცხადონ თავიანთი „არსებითი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა და დაემატა ინსტრუქცია იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა გამოიყენონ საწარმოებმა არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის წარმოდგენასთან დაკავშირებით.

კომპანიამ შეცვალა სააღრიცხვო პოლიტიკასთან დაკავშირებული თავისი განმარტებითი შენიშვნები, როგორც ეს ნაჩვენებია წინამდებარე შენიშვნაში. გადასინჯული არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია მიმართულია იმაზე, თუ როგორ გამოიყენა კომპანიამ ფასს სტანდარტების მოთხოვნები საკუთარ გარემოებებთან მიმართებაში და ის მეტწილად მოიცავს ისეთ საკითხებს, სადაც კომპანია ირჩევს სააღრიცხვო პოლიტიკას ფასს სტანდარტებით დაშვებული ერთი ან მეტი ვარიანტიდან, საკითხებს, რომლებიც მნიშვნელოვან განსჯას ან შეფასებებს ექვემდებარება და გამორიცხავს ისეთ ინფორმაციას, რომელიც მხოლოდ ფასს სტანდარტების მოთხოვნებს აორმაგებს ან აჯამებს, ასევე სააღრიცხვო პოლიტიკის არამატერიალური საკითხების შესახებ.

- ▶ ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“
- ▶ სააღრიცხვო შეფასების განმარტება - ბასს (IAS) 8-ის შესწორება
- ▶ „ერთი გარიგებიდან წარმომდგარ აქტივებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი“ - ბასს (IAS) 12-ის შესწორება
- ▶ საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმა – პილარ 2-ის სანიმუშო წესები - ბასს (IAS) 12-ის შესწორება.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

(მ) ახალი და გადასინჯული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები და სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

ახალი და გადასინჯული სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული:

ქვემოთ განსაზღვრულია ახალი და გადასინჯული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც უკვე გამოიცა, მაგრამ ძალაში არ არის შესული კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის. კომპანია ამ ახალი და გადასინჯული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიღებას გეგმავს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

- ▶ ფასს (IFRS) 16-ის შესწორებები: საიჯარო ვალდებულება გაყიდვებსა და უკუიჯარაში
- ▶ ბასს (IAS) 1-ის შესწორებები: ვალდებულებების მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიცირება
- ▶ მიმწოდებლის ფინანსური გარიგებები - ბასს (IAS) 7-ის და ფასს (IFRS) 7-ის შესწორებები

ცვლილებები ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს დაწყებული ყოველწლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. ვადაზე ადრე მიღება ნებადართულია, თუმცა საჭირო იქნება ამ ინფორმაციის გამჟღავნება. კომპანია არ მოელის არსებით გავლენას ამ სტანდარტების მიღებიდან.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო განსჯა, შეფასება და დაშვება

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ამონაგების, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე, თანდართულ განმარტებით შენიშვნებსა და პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

განსჯა

დანახარჯის კაპიტალიზაცია „მომსახურების გენერალური ხელშეკრულების“ საფუძველზე

მომსახურების გენერალური ხელშეკრულება 2015 წლის 21 ივნისს გაფორმდა და ამ თარიღის შემდეგ, ბასს (IAS) 16-ში („ძირითადი საშუალებები“) განსაზღვრული პრინციპების გათვალისწინებით, კომპანიამ დაიწყო ქარხნის მშენებლობაზე პირდაპირ მიკუთვნებადი ხარჯების კაპიტალიზაცია. მომსახურების გენერალური ხელშეკრულების ფარგლებში შესყიდული მატერიალური აქტივების და დაკავშირებული სამშენებლო მომსახურებების კაპიტალიზაციასთან ერთად, კომპანიამ ასევე მოახდინა საკუთარი პერსონალის ხარჯების კაპიტალიზაცია 2019 წლის მაისამდე. 2019 წლის მაისში კომპანიამ დაასრულა ქარხნის მშენებლობა და დაიწყო ზრუნვა საჭირო ნებართვების და სერტიფიკატების მიღებაზე. 2021 წლის განმავლობაში მომსახურების გენერალური ხელშეკრულების მე-2 ეტაპი გადავადდა და შედეგად მნიშვნელოვან კაპიტალიზაციას ადგილი არ ჰქონია.

სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

5. ძირითადი საშუალებები

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარ- ები და აღჭურვი- ლობა	კომპიუტერ- ები და პროგრამ- ული უზრუნველ- ყოფა	დაუმთავრე- ბელი აქტივები	სხვა გრძელვა- დიანი აქტივები	სულ
თვითღირებულება						
2021 წლის 31 დეკემბერს	15,222	19,809	5,729	2,723	1,518	45,001
შესყიდვები	-	1,284	1	-	16	1,301
ჩამოწერა	-	-	-	-	(13)	(13)
2022 წლის 31 დეკემბერს	15,222	21,093	5,730	2,723	1,521	46,289
შესყიდვები	-	-	3	-	1	4
2023 წლის 31 დეკემბერს	15,222	21,093	5,733	2,723	1,522	46,293
დაგროვილი ცვეთა	(1,250)	(2,958)	(3,434)	-	(340)	(7,982)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(377)	(1,126)	(1,146)	-	(33)	(2,682)
2022 წლის 31 დეკემბერს	(1,627)	(4,084)	(4,580)	-	(373)	(10,664)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(380)	(1,151)	(1,144)	-	(51)	(2,726)
2023 წლის 31 დეკემბერს	(2,007)	(5,235)	(5,724)	-	(424)	(13,390)
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	13,595	17,009	1,150	2,723	1,148	35,625
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბერს	13,215	15,858	9	2,723	1,098	32,903

6. არამატერიალური აქტივები

	ნოუ-ჰაუს ლიცენზია
2021 წლის 31 დეკემბერს	5,965
შესყიდვები	-
ამორტიზაცია	(1,501)
2022 წლის 31 დეკემბერს	4,464
ამორტიზაცია	(1,497)
2023 წლის 31 დეკემბერს	2,967

2015 წლის 23 ივლისს კომპანიამ შპს „Elbit Systems - Cyclone“-ს გადაუხადა 15 მილიონი აშშ დოლარი ერთჯერადი სალიცენზიო/ნოუ-ჰაუს საფასურის სახით, მომსახურების გენერალური ხელშეკრულების მოთხოვნის შესაბამისად. ლიცენზია უკავშირდება ნოუ-ჰაუს გაზიარებას შპს „Elbit Systems - Cyclone“-ის მიერ მშენებლობის და წარმოების ეტაპებზე და მასზე ცვეთა ირიცხება 10 წელიწადში, მიღებული სარგებლის ასახვის გამო.

სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

7. მარაგები

	2023	2022
სახარჯო მასალები	1,514	1,182
ნედლეული	650	264
დაუმთავრებელი სამუშაო	343	92
სხვა ინსტრუმენტები	219	313
მზა პროდუქცია	106	142
	2,832	1,993

1,927 აშშ დოლარის (2022 წ.: 1,655 აშშ დოლარი) მარაგები (მე-12 შენიშვნა) აღიარებული იყო გაყიდული საქონლის თვითღირებულებით.

8. პირობითი ვალდებულებები

კომპანიას თავისი ძირითადი საშუალებები დაგირავებული აქვს ადგილობრივი კომერციული ბანკისგან ნასესხები სახსრების უზრუნველყოფის სახით. დაგირავებული ქონების საბალანსო ღირებულება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 32,903 ლარი (2022 წლის 31 დეკემბრის: 35,625 ლარი) იყო.

9. პროცენტიანი სესხები და ნასესხები სახსრები

31 დეკემბრის მდგომარეობით პროცენტიანი სესხები და ნასესხები სახსრები მოიცავდა შემდეგს:

	2023	2022
ქართული კომერციული ბანკი	9,446	11,626
შპს „Elbit Systems - Cyclone“ (მე-14 შენიშვნა)	10,305	9,232
სს „საპარტნიორო ფონდი“ (მე-14 შენიშვნა)	6,358	5,696
	26,109	26,554

ქართული კომერციული ბანკისგან აღებული სესხების მიზანი იყო „მომსახურების გენერალური ხელშეკრულების“ ფარგლებში კომპანიის გრძელვადიანი აქტივების შეძენის დაფინანსება.

ქართულ კომერციულ ბანკთან ყველა სესხის ხელშეკრულება კომპანიას აკისრებს ფინანსურ ვალდებულებებს.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია არღვევდა ქართული კომერციული ბანკისგან მიღებული ყველა სესხთან დაკავშირებულ ვალდებულებას. შემდგომი პერიოდის განმავლობაში კომპანია არ ასრულებს ბანკთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში განსაზღვრულ ყველა ფინანსურ ვალდებულებას და არ მიუღია უარის წერილი. კომპანიის ხელმძღვანელობა აწარმოებს მოლაპარაკებებს ბანკთან ყველა ვალდებულებაზე უარის თაობაზე 2024 ფინანსური წლის ბოლომდე. სესხის რესტრუქტურისაციის შემდეგ კომპანია სესხის დაფარვას ახორციელებდა ახალი გრაფიკის შესაბამისად და მას ვადაგადაცემა არ ჰქონია. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით, ბანკს არ უსარგებლია დაფარვის აჩქარების მოთხოვნის უფლებით.

სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

9. პროცენტური სესხები და ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

ცვლილებები საფინანსო საკმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში

	2023	2022
1 იანვარი	26,554	25,695
ძირითადი თანხის დაფარვა	(2,184)	(409)
პროცენტის დაფარვა	(1,322)	(1,162)
სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დარიცხული ფინანსური დანახარჯი	3,061	2,430
31 დეკემბერი	26,109	26,554

10. სავაჭრო ვალდებულებები

	2023	2022
შპს „Elbit Systems - Cyclone“ (მე-14 შენიშვნა)	7,005	5,147
სხვა სავაჭრო ვალდებულებები	614	360
	7,619	5,507

11. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

კომპანია სამოქალაქო ავიაციის ინდუსტრიისთვის კომპოზიტური აერო სტრუქტურული ნაწილების წარმოების სფეროში ფუნქციონირებს.

ამონაგები პროდუქტების და მომსახურებების მიხედვით ასეთი იყო:

	2023	2022
ამონაგები ნაწილების გაყიდვიდან ნაწილი 41 (ა)	1,635	1,598
ამონაგები განივი კოჭების გაყიდვიდან (ა)	1,490	1,352
ამონაგები ნაწილების გაყიდვიდან ნაწილი 47 (ა)	848	81
ამონაგები სხვადასხვა პროექტებისთვის ნაწილების გაყიდვიდან	503	371
	4,476	3,402

(ა) ნაწილი 41, ნაწილი 47 და განივი კოჭები განსხვავდება ბოინგი 787 Dreamline-ის ნაწილებისგან.

2023 და 2022 წლებში მთლიანი ამონაგების გამომუშავება ხდება კომპანიის აქციონერზე - შპს „Elbit Systems - Cyclone“ გაყიდვებით (მე-14 შენიშვნა).

სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

11. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ნაშთი

კომპანიამ აღიარა ამონაგებთან დაკავშირებული შემდეგი სახელშეკრულებო ნაშთები:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები (მე-14 შენიშვნა)	1,166	–
მიღებული ავანსები (მე-14 შენიშვნა)	4,701	499

ქვემოთ მოცემულია ამონაგების თანხა, რომლებიც აღიარდება:

	2023	2022
წლის დასაწყისში მიღებულ ავანსებში შესული თანხები	499	–

12. გაყიდული საქონლის თვითღირებულება

გაყიდული საქონლის თვითღირებულება ხარჯების ტიპების მიხედვით:

	2023	2022
მარაგების თვითღირებულება (მე-7 შენიშვნა)	1,927	1,655
დასაქმებულთა გასამრჯელოები	1,271	965
კომუნალური ხარჯები	316	311
ცვეთა და ამორტიზაცია (ა)	290	295
სხვა	328	268
	4,100	3,494

(ა) 2023 და 2022 წლებში ქარხანას სრული სიმძლავრით არ უმუშავია. შესაბამისად, ზედნადები ხარჯი და ცვეთა სრულად არ გადანაწილდა წარმოების დანახარჯებზე დაბალი წარმოების ან მოცდენილი სიმძლავრის გამო. გაუნაწილებელი ზედნადები ხარჯი და ცვეთა და ამორტიზაცია 2,363 აშშ დოლარის (2022 წ.: 2,339 აშშ დოლარი) ოდენობით მიეკუთვნა სხვა საოპერაციო ხარჯების კატეგორიას კომპანიის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

13. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2023	2022
ცვეთა და ამორტიზაცია	1,570	1,549
დასაქმებულთა გასამრჯელოები	440	632
ქონების გადასახადი	344	353
სხვა ხარჯები	312	278
	2,666	2,812

სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

14. დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციები

ბასს (IAS) 24-ის („დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“) მიხედვით მხარეები დაკავშირებულად ითვლება, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. ყოველი შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება გააფორმონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის გაფორმებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებით და თანხებით, როგორითაც გაფორმდებოდა გარიგებები არა დაკავშირებულ მხარეებს შორის.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია იმ გარიგებების მთლიანი თანხა, რომლებიც გაფორმდა დაკავშირებულ მხარეებთან, შესაბამისი ფინანსური წლის განმავლობაში.

	მიღებული მომსახურებ- შესყიდვები			გადასახდე- ლი თანხები	მისაღები თანხები	ნასესხები სახსრები
	შესყიდვები	ამონაგები	ები			
2023						
სს „საპარტნიორო ფონდი“ (ა)	–	–	–	116	–	6,358
შპს „Elbit Systems - Cyclone“ (ბ)	2,086	4,476	5	11,706	1,261	10,305
სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“	–	–	46	4	–	–
„Elmet International SRL“ (გ)	230	–	–	118	–	–
	2,316	4,476	51	11,944	1,261	16,663
2022						
სს „საპარტნიორო ფონდი“	–	–	34	99	–	5,696
შპს „Elbit Systems - Cyclone“	1,744	3,402	40	5,646	–	9,232
სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“	–	–	39	4	–	–
„Elmet International SRL“	94	–	–	6	–	–
	1,838	3,402	113	5,755	–	14,928

- (ა) 2018 წლის განმავლობაში, კომპანიამ მისი მშობელი საწარმოსგან - სს „საპარტნიორო ფონდი“ ისესხა თანხები, ქარხნის მშენებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების დაფინანსების მიზნით. სესხის დაფარვის წელია 2027.
- (ბ) ნასესხები სახსრების ნაშთი შპს „Elbit Systems - Cyclone“-თან ცალსახად უკავშირდება მომსახურების გენერალურ ხელშეკრულებას და ის 2027 წელს იფარება. შპს „Elbit Systems - Cyclone“-ისთვის გადასახდელი თანხები მოიცავს მიღებულ ავანსებს 4,701 აშშ დოლარის და სავაჭრო ვალდებულებებს 7,005 აშშ დოლარის ოდენობით. სხვა ნაშთები შპს „Elbit Systems - Cyclone“-თან კომერციული მიზნებისთვის განხორციელებულ გარიგებებს უკავშირდება.
- (გ) კომპანიამ შეიძინა მარაგები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსგან „Elmet International SRL“.

14. დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციები (გაგრძელება)

ოპერაციები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან

2023 და 2022 წლებში კომპანიის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა 7 ფიზიკური პირისგან შედგებოდა. 2023 წელს მთლიანმა ანაზღაურებამ, რომელიც ხელფასებს და პრემიებს მოიცავდა, 246 ლარი (2022 წ.: 387 ლარი) შეადგინა.

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკების მართვა

მიმოხილვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო ვალდებულებებს და პროცენტიან სესხებს და ნასესხებ სახსრებს. ამ ფინანსური ვალდებულებების მთავარი მიზანია კომპანიის ქარხნის მშენებლობისა და საჭირო სერტიფიკატებისა და ნებართვების მიღებისთვის საჭირო დანახარჯების დაფინანსება.

კომპანიის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო და ლიკვიდობის რისკები. კომპანია არ გასწევს სავალუტო რისკს, რადგან მისი გარიგებების და ნაშთების უმრავლესობა აშშ დოლარშია გამოსახული.

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კონტრაქტები ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით ორგანიზაციას ფინანსური ზარალი მიაღებდა. კომპანია საკრედიტო რისკს გასწევს მეტწილად ბანკებში არსებული მიმდინარე ანგარიშებით და აქციონერის მიმართ არსებული სავაჭრო მოთხოვნების გამო.

კომპანიის ნაღდი ფულის ნაშთი ინახება ბანკებში გარე რეიტინგით BB-. ყველა ანგარიში მიმდინარეა და კომპანია თვლის, რომ არსებობს ზარალის მინიმალური რისკი.

(ბ) ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით.

ცხრილში ქვემოთ მოცემულია კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი სახელმწიფო ან არაფინანსური დაფარვის ვალდებულებებზე დაყრდნობით:

ფინანსური ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	სულ
პროცენტიანი სესხები და ნასესხები				
სახსრები	783	2,339	31,494	34,616
სავაჭრო ვალდებულებები	–	7,619	–	7,619
სულ	783	9,958	31,494	42,235

სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	სულ
პროცენტული სესხები და ნასესხები				
სახსრები	974	18,771	11,005	30,750
სავაჭრო ვალდებულებები	–	5,507	–	5,507
სულ	974	24,278	11,005	36,257

(გ) სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ფასდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით, შემდეგი სახით: (i) პირველი დონე ფასდება აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული (გაუკორექტირებელი) ფასებით მსგავსი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის, (ii) მეორე დონის ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი (მაგ. ფასები) ან არაპირდაპირი (მაგ. ფასებიდან წარმოშობილი) განსაზღვრა, (iii) მესამე დონის შეფასება წარმოადგენს შეფასების მეთოდს, რომელიც არ ეფუძნება ემპირიული ბაზრის მონაცემებს (მაგ. არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები). ხელმძღვანელობა იყენებს განსჯას ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიებად დაყოფისთვის, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება ემპირიული ამოსავალი მონაცემები, რომლებიც მნიშვნელოვან განსჯას საჭიროებენ, ამგვარი შეფასება მე-3 დონეს განეკუთვნება. შეფასების მონაცემების მნიშვნელობა ფასდება მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების შეფასებასთან მიმართებაში.

სს „აერო სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკების მართვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონით შეფასებული სამართლიანი ღირებულება შემდეგია:

	სამართ- ლიანი	სამართ- ლიანი საბალანსო		არაღიარებ- ული შემოსულ- ობა/ზარალი 2023	სამართ- ლიანი საბალანსო		არაღიარებ- ული შემოსულ- ობა/ზარალი 2022
		ღირებულებ- ა 2023	ღირებულებ- ა 2023		ღირებულებ- ა 2022	ღირებულებ- ა 2022	
სამართ- ლიანი ღირებუ- ლების იერარქიის დონე	ღირებულებ- ა 2023	წლის 31 დეკემბრის მდგომარე- ობით	ღირებულებ- ა 2023	წლის 31 დეკემბრის მდგომარე- ობით	ღირებულებ- ა 2022	წლის 31 დეკემბრის მდგომარე- ობით	წლის 31 დეკემბრის მდგომარე- ობით
აქტივები							
ნაღდი							
ფულის							
ნაშთი	1-ლი						
ბანკში	დონე	277	277	-	345	345	-
სავაჭრო							
მოთხოვნები	მე-3 დონე	1,166	1,166	-	-	-	-
ვალდებულ- ებები							
პროცენტუანი							
სესხები და							
ნასესხები							
სახსრები	მე-3 დონე	26,548	26,109	(439)	26,618	26,554	(64)

გრძელვადიანი ვალდებულებების და ნასესხები სახსრების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკის და ვადის მქონე ვალის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

16 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2024 წლის 23 სექტემბერს კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭომ მიიღო გადაწყვეტილება შპს „Elbit Systems - Cyclone“-ის და სს „საპარტნიორო ფონდის“ სესხების ქართული კომერციული ბანკისთვის სესხების დაფარვამდე გახანგრძლივების შესახებ, მაგრამ არაუგვიანეს 2027 წლის 31 დეკემბრისა.

სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“

2023 წლის მმართველობის ანგარიშგება

სარჩევი

1.	კომპანიის ძირითადი საქმიანობა და განვითარების გეგმები	1
2.	კანონმდებლობასთან შესაბამისობის პოლიტიკა.....	3
2.1	ბიზნეს ქცევის და ეთიკის კოდექსი.....	3
2.2	ინფორმაციის მიწოდების და გამოძიების პროცედურები	3
2.3	ქრთამის და კორუფციის პოლიტიკა.....	3
2.4	მომწოდებლის ქცევის კოდექსი	4
3.	საქმიანობის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები:.....	4
4.	საქმიანობის ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები:.....	6
5.	გარემოს დაცვის საკითები.....	7
6.	განვითარების გეგმები	7
7.	წარმოებული კვლევები.....	8
8.	საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვა და ინფორმაცია ამ რისკების მართვის მექანიზმების შესახებ	8
9.	ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	9
9.1	რთული გლობალური ეკონომიკური პირობები, რაც ძირითადად გამოწვეული იყო პანდემიით (COVID-19) და დამაბულობით ისრაელში.....	9
9.2	ადგილობრივი სავალუტო ბაზრის არასტაბილურობა	10
10.	კორპორაციული მართვის ანგარიშგება	10
10.1	თანასწორობა.....	10
10.2	კომპანიის მართვაში ჩართულობა და ინფორმირებულობა.....	10
10.3	კომპანიის მმართველ ორგანოთა ანგარიშვალდებულება, კონტროლი და გაწონასწორება.....	10
10.4	გამჭვირვალობა	11
10.5	კონტროლი	11
10.6	კომპანიის კორპორაციული მართვის ზოგადი სტრუქტურა	11

1. კომპანიის ძირითადი საქმიანობა და განვითარების გეგმები

სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები (ციკლონი)“ (შემდგომში „კომპანია“) წარმოადგენს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად რეგისტრირებულ იურიდიულ პირს, სააქციო საზოგადოებას. კომპანია რეგისტრირებულია 2015 წლის 19 ივნისს, საიდენტიფიკაციო ნომერი: 404496121, იურიდიული/ფაქტიური მისამართი: ქ. თბილისი, ქვემო ალექსეევკის დასახლება, მიხეილ გრიგორაშვილის ქუჩა #27.

კომპანიის აქციონერები არიან:

- ▶ საქართველოს სახელმწიფო საინვესტიციო ფონდი სს „საქართველოს განვითარების ფონდი“ (ყოფილი დასახელება სს „საპარტნიორო ფონდი“) (ს/კ:404404550) – 33.333333%
- ▶ შპს „პროექტი“ (ს/კ: 404489914) რომელიც თავის მხრივ დაფუძნებულია და 100%-იანი წილის მესაკუთრეა სს „საქართველოს განვითარების ფონდი“ (ს/კ:404404550) - 33.333333%.
- ▶ Elbit Systems - cyclone LTD (Israel) (R/N:520033374) - 33.333333%, არის Elbit Systems - LTD (Israeli Inc Company R/N:5200432027) -ის შვილობილი კომპანია. ისრაელში ის სამი ძირითადი მიმართულებით მუშაობს: სამხედრო/თავდაცვის აეროხომალდების ნაწილები, მსხვილი სამოქალაქო თვითმფრინავების ნაწილები და უსაფრთხოების სისტემები. ELBIT Systems დაარსდა 1967 წელს ისრაელში, მისი აქციები კვოტირებულია „NASDAQ-ზე“ („ESLT“) და თელ-ავივის საფონდო ბირჟებზე.

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს სამოქალაქო თვითმფრინავებისთვის კომპოზიტური ნაწილების წარმოება. ქარხანამ ფუნქციონირება დაიწყო 2018 წლის მაისში. კომპანია საბოლოო პროდუქტის ნედლეულად იყენებს საერთაშორისოდ აღიარებულ კომპოზიციური მასალების მწარმოებელ ევროპული და ამერიკული კომპანიების ნედლეულს. რაც, თუ გავითვალისწინებთ იმ გარემოებას, რომ ქარხანა სრულად აღჭურვილია მსოფლიოში მოწინავე დანადგარებით და წარმოების ინოვაციური ტექნოლოგიით, უზრუნველყოფს საბოლოო პროდუქტის საერთაშორისოდ აღიარებულ მაღალ ხარისხს.

კომპანიას გავლილი აქვს შემდეგი კვალიფიცირების საკმაოდ რთული პროცესი და დღეს ფლობს შემდეგ სერტიფიკატებს:

- ▶ NADCAP – Composites
- ▶ NADCAP – NDI
- ▶ ISO – 9001:2015/AS9100D
- ▶ ISO – 14001:2015 / ISO 45001:2018
- ▶ BOEING FAI – Stanciones, Splices, Chair, Boats, Flat, J Beams, Intercostals, FDB

კომპანიამ საერთაშორისოდ აღიარებული უსაფრთხოების და ხარისხის სტანდარტების დაკმაყოფილებასთან ერთად, Boeing-ის სერტიფიცირება გაიარა 2019 წელს და ამის შემდეგ დაიწყო სხვადასხვა კომპოზიტური ნაწილების წარმოება სწორედ ამ კომპანიისთვის. ორგანიზაცია ამჟამად აწარმოებს თვითმფრინავ Boeing 787 Dreamliner-ის და 737 Max-ისთვის სხვადასხვა სახის ნაწილებს.

აღსანიშნავია რომ კომპოზიტური ნაწილები მზადდება 787 Dreamliner-ისთვის, რომლის კონსტრუქციის 50%-ზე მეტიც (ფიუზელაჟი, ფრთები) სწორედ კომპოზიტური მასალებით არის წარმოებული. კომპოზიტური (ნახშირბადისა და პოლიმერული მასალების) ნაწილები სამოქალაქო ავიაციაში სულ უფრო ფართოდ გამოიყენება. მათი სიმტკიცისა და გამძლეობის გამო თვითმფრინავების მწარმოებლები ფიუზელაჟის ელემენტების ტრადიციულ (ალუმინის) კომპონენტებს სულ უფრო მეტად კომპოზიტური მასალებით წარმოებული ელემენტებით ანაცვლებენ. ამ მეთოდით მიიღწევა თვითმფრინავის სიმსუბუქე, შესაბამისად მას შეუძლია განახორციელოს შორი დისტანციის ფრენები საწვავის ხარჯის დაახლოებით 30%-იანი ეკონომიით. სწორედ ამიტომ აღნიშნული მოდელის თვითმფრინავი მიიჩნევა ერთ-ერთ ყველაზე თანამედროვედ მსოფლიოში. Boeing-სთვის პროდუქტის მიწოდება ხდება შპს „ელბიტ სისტემს - ციკლონ-ის“ მეშვეობით.

თუმცა უახლოეს რამდენიმე წელში Boeing-ს ქონდა გარკვეული პრობლემები 787 Dreamliner-ის წარმოებაში. კერძოდ 2021 წლის შუა პერიოდიდან ტექნიკური მიზეზებით შეჩერა Dreamliner-ის წარმოება და მხოლოდ 2022 წლის მეორე ნახევარში განაახლა წარმოება, თუმცა შემცირებული რაოდენობებით. თუ კი პანდემიის დაწყებამდე თვეში იწარმოებოდა 14 ერთეული აღნიშნული მოდელის თვითმფრინავი, წარმოების განახლების შემდეგ თვეში 1-2 თვითმფრინავს აწარმოებდა. 2023 წლის დასაწყისში წარმოება გაიზარდა თვეში 4 თვითმფრინავამდე. წარმოების მოცულობის ესეთ შემცირებაში თავისი დიდი წილი გლობალურმა პანდემიამაც შეიტანა.

2023 წლის განმავლობაში სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები (ციკლონი)“-ში დასაქმებული იყო საშუალოდ 122 თანამშრომელი (2022 წელს 118, 2021 წელს 134, ხოლო 2020 წელს 162).

კომპანიის თავდაპირველი გრძელვადიანი განვითარების გეგმა ითვალისწინებდა საწარმოო სიმძლავრეების სრულად ამუშავებას 2021 წელს და პერსონალის ზრდას 300 ადამიანამდე, შემდგომ პერიოდში ორგანული ზრდით. თუმცა გლობალურმა პანდემიამ (COVID 19) მნიშვნელოვანი კორექტირებები შეიტანა ამ გეგმაში, რაც თავის მხრივ გამოწვეული იყო სამოქალაქო ავიაგადაზიდვების ბაზრის მნიშვნელოვანი შემცირებით. აღსანიშნავია, რომ კომპანიაში დასაქმებული თანამშრომლების 99%-ზე მეტი საქართველოს მოქალაქეა, ხოლო დაახლოებით 50-მა მათგანმა კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით წარმატებით გაიარა გრძელვადიანი ტრენინგები ისრაელში სხვადასხვა მიმართულებით, კერძოდ მექანიკური ინჟინრები, მექანიკოსები, ოპერატორები, ხარისხის მართვა და სხვ.

გასათვალისწინებელია რომ გლობალური პანდემიით გამოწვეულ ნეგატიურ მოვლენებს (იგულისხმება ავიაკომპანიების მხრიდან თვითმფრინავის შესყიდვებზე შეკვეთების გაუქმებამ, რაც საბოლოო ჯამში ჩვენს კომპანიაზე აისახება შეკვეთების შემცირებით) დროში წანაცვლებული ეფექტი ჰქონდა. ანუ მიუხედავ იმისა რომ პანდემია 2020 წელს დაიწყო, ავიოინდუსტრიაზე მისმა ნეგატიურმა გავლენამ პიკს 2022 წელს მიაღწია. სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები (ციკლონი)“-ის შემთხვევაში ეს გამოიხატა გაყიდვების ყველაზე დაბალი დონით კომპანიის არსებობის განმავლობაში (2020 და 2021 წლებთან შედარებით).

მიუხედავად ზემოთ აღწერილი ნეგატიური მოვლენებისა, კომპანია მაინც აგრძელებს განვითარების ძირითადი (თავდაპირველი) ხაზის შენარჩუნებას, თუმცა გარკვეული კორექტირებით. ჩვენ ვვარაუდობთ, რომ წარმოების განვითარების ინტენსივობა დროში გადაიდება (ანუ ისეთი სწრაფი არ იქნება როგორც თავდაპირველად იყო დაგეგმილი), თუმცა კომპანია უარს არ ამბობს თავდაპირველი განვითარების გეგმაზე.

კომპანიის განვითარების ეტაპებზე კარგად მეტყველებს ქვემოთ მოცემული ცხრილი, რომელიც ასახავს გაყიდვებს წლების მიხედვით. როგორც ცხრილიდან ვხედავთ გაყიდვებში იყო მნიშვნელოვანი ჩავარდნა 2021-2023 წლებში, რაც გამოწვეული იყო გლობალური პანდემიით. მიუხედავად ამ ფაქტორისა გაყიდვებს აქვს პოზიტიური ტრენდი თუკი 2022-2024 წლიან პერიოდში შევხვდებით.

წელი	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ფაქტიური / მოსალოდნელი	ფაქტ.	ფაქტ.	ფაქტ.	ფაქტ.	ფაქტ.	მოსალ.
გაყიდვები (USD-ში)	4,169,663	9,060,007	5,885,770	3,402,257	4,476,471	10,333,501
ცვლილება წინა წელთან	-	117%	(35%)	(42%)	32%	131%

- ▶ ციკრები მოცემულია აშშ დოლარში, რადგან კომპანიის ფუნქციონალურ ვალუტას სწორედ დოლარი წარმოადგენს (მასში ხდება გაყიდვები და ძირითადი ნედლეულის შეძენა).
- ▶ 2024 წლის გაყიდვების მონაცემი დაფუძნებულია პირველი სამი კვარტლის ფაქტიურ მონაცემსა და მე-4 კვარტლის პროგნოზზე.

2. კანონმდებლობასთან შესაბამისობის პოლიტიკა

ჩვენი საქმიანობის ადგილობრივი და საერთაშორისო კანონმდებლობის შესაბამისად წარმართვა, ბიზნეს ეთიკის პრინციპების დაცვა სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები (ციკლონი)“-ის ერთ-ერთი ძირითადი ღირებულებაა. ჩვენი პოლიტიკაა დავიცვათ საუკეთესო პრაქტიკასთან შესაბამისობის სტანდარტები, რომლებიც გამოიყენება ჩვენი გლობალური საქმიანობის ფართო სპექტრისთვის. ამისათვის შევიმუშავეთ კანონმდებლობასთან შესაბამისობის პოლიტიკა (Compliance Policy) და ასევე ჩვენს კომპანიაში დასაქმებული გვყავს კანონმდებლობასთან შესაბამისობის ოფიცერი (Compliance Officer), რომელიც მეთვალყურეობს ქვემოთ მითითებულ სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები(ციკლონი)“-ის მიერ დამტკიცებულ შემდეგ პრინციპებს/პროცედურებს:

2.1 ბიზნეს ქცევის და ეთიკის კოდექსი

ჩვენი საქმიანობის წარმართვა ეთიკურად და საუკეთესო პრაქტიკებისა და სამართლებრივი მოთხოვნების შესაბამისად, აუცილებელია ჩვენი წარმატებისთვის. კომპანიის საქმიანობა სრულ შესაბამისობაშია აღნიშნულ პრაქტიკებსა და სამართლებრივ მოთხოვნებთან.

2.2 ინფორმაციის მიწოდების და გამოძიების პროცედურები

როგორც ჩვენი ბიზნეს ეთიკის პოლიტიკის ნაწილი, ჩვენ მხარს ვუჭერთ ჩვენი პოლიტიკის სავარაუდო დარღვევების, არასათანადო ქცევის და სამართლებრივი შეუსრულებლობის შესახებ მოხსენებას. ჩვენ მსგავს მოხსენებებს სერიოზულად ვუდგებით, ვიძიებთ მათ დაუყოვნებლივ და დისკრეციულად, და ჩვენ არ ვართ ტოლერანტულები შურისძიებისადმი იმ თანამშრომლების მიმართ, რომლებმაც კეთილსინდისიერად გააკეთეს მოხსენება.

2.3 ქრთამის და კორუფციის პოლიტიკა

ჩვენი საქმიანობის საერთაშორისო ხასიათი და საბოლოო მომხმარებლები მთელი მსოფლიოს მასშტაბით მოითხოვს, რომ დავიცვათ ქრთამის და კორუფციის პოლიტიკასთან შესაბამისობის სტანდარტები. ჩვენ გვაქვს ნულოვანი ტოლერანტობა კორუფციის მიმართ, ხოლო ჩვენი თანამშრომლები, ოფიცრები და დირექტორები ვალდებული არიან განახორციელონ ჩვენი საქმიანობა ქრთამის და კორუფციის პოლიტიკასთან შესაბამისობის პრაქტიკის შესაბამისად.

ქრთამისა და კორუფციის შესაბამისობის პოლიტიკის მნიშვნელოვანი ნაწილია სათანადოდ შესწავლა, რომელსაც ჩვენ ვიყენებთ იმ მესამე პირების მიმართ, რომლებთანაც ჩვენ არ ვმუშაობთ.

ჩვენი ქრთამისა და კორუფციის შესაბამისობის პოლიტიკის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ასპექტი, ისევე როგორც შესაძლო ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან აცილების პოლიტიკისა, არის გზა, რომლითაც ჩვენ ვაწვდით და ვიღებთ ბიზნეს გართობას, სტუმართმოყვარეობას და საჩუქრებს.

2.4 მომწოდებლის ქცევის კოდექსი

ჩვენ ველით, რომ ჩვენი მომწოდებელთა ქსელი ჩვენთან საქმიანობის ყველა ასპექტში აკმაყოფილებს ჩვენს ეთიკურ სტანდარტებს.

ჩვენი მოლოდინი დაფუძნებულია შემდეგ ფაქტორებზე:

- ▶ კომპანიას გააჩნია შესაბამისი პოლიტიკა, რომლითაც ხორციელდება მომწოდებლების შერჩევის პროცესი. შესაბამისად ჩვენ არ ვთანამშრომლობთ იმ ორგანიზაციებთან, რომლებიც ვერ დააკმაყოფილებენ ამ პოლიტიკით განსაზღვრულ ნორმებს.
- ▶ წარმოების პროცესში გამოყენებული ძირითადი მასალების მომწოდებლები წარმოადგენენ მსოფლიოსთვის კარგად ნაცნობ კომპანიებს, რომელთაც ამ სფეროში მოღვაწეობის მრავალწლიანი ისტორია გააჩნიათ. ეს მომწოდებლები კარგადაა ნაცნობი ჩვენი საბოლოო კლიენტის, Boeing-ისათვის და დამფუძნებელი Elbit Systems - cyclone LTD-ისთვისაც.

3. საქმიანობის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები:

ქვემოთა ცხრილში მოცემულია ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები ბოლო 5 წლის განმავლობაში: (თანხები მოცემულია აშშ დოლარში)

წელი	2023	2022	2021	2020	2019
ამონაგები	4,476,471	3,402,257	5,885,770	9,060,007	4,169,663
რეალიზებული პროდუქციის თვით.	(4,099,551)	(3,493,624)	(4,979,121)	(5,663,242)	(3,048,410)
მთლიანი მოგება	376,920	(91,367)	906,649	3,396,765	1,121,253
საოპერაციო და ადმინისტ. ხარჯები	(2,665,692)	(2,812,108)	(2,589,690)	(3,124,154)	(6,850,524)
სხვა საოპერაციო ხარჯები (ცვეთა)	(2,390,797)	(2,358,207)	(2,426,189)	(2,386,304)	(2,812,301)
საოპერაციო მოგება	(4,679,569)	(5,261,682)	(4,109,230)	(2,113,693)	(8,541,572)
ფინანსური ხარჯები და გადაფასებები	(3,079,727)	(2,465,990)	(2,160,757)	(2,193,065)	(1,540,563)
არასაოპერაციო შემოსავალი/ (ხარჯი)	35,672	51,029	104,849	52,762	(25,468)
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახ.	(7,723,624)	(7,676,643)	(6,165,138)	(4,253,996)	(10,107,603)
მოგების გადასახადი	-	-	-	-	-
მოგება/(ზარალი)	(7,723,624)	(7,676,643)	(6,165,138)	(4,253,996)	(10,107,603)

გამომდინარე იქედან რომ კომპანიის გაყიდვები მთლიანად აშშ დოლარშია ფორმირებული (მხოლოდ ექსპორტი) და ასევე ძირითადი წყაროების შესყიდვები, კომპანიის ფუნქციონალურ ვალუტას წარმოადგენს დოლარი. სწორედ ამიტომ უპრიანია კომპანიის ფინანსურ მაჩვენებლებს სწორედ ამ ვალუტაში შევხედოთ.

ცვლელთა დაყოფილია ორ ნაწილად და გადანაწილებულია რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულებასა (ძირითადად დანადგარების ცვლელთა) და სხვა საოპერაციო ხარჯებზე.

- ▶ 2018 წელი - მიმდინარეობდა პროდუქციის სერტიფიცირება თვითმფრინავების მწარმოებელი კომპანია Boeing-ის მიერ, ამიტომ 2018 წელს ორგანიზაციას ამონაგები არ მიუღია.
- ▶ 2019 წელი - კომპანიამ დაიწყო მასიური პროდუქციის წარმოება (და შესაბამისად რეალიზაცია). საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს სპეციალურ სერტიფიცირებას (NADCAP), რომლის სერტიფიცირება მოთხოვნილია Boeing-ის მიერ, ასევე იგი კომპანიას საშუალებას აძლევს წარმოებული პროდუქცია თვითმფრინავის მწარმოებელ სხვა მსოფლიოში ცნობილ კომპანიებთან მიყიდოს (Airbus, Bombardier).
- ▶ 2020 წელი - კომპანიამ შეძლო რეალიზაციის მნიშვნელოვნად გაზრდა, რაც განპირობებული იყო მასიურ წარმოებაზე სრულად გადასვლით და ასევე ახალი პროექტის დაწყებით (D640, Intercostals), ეს წელი კომპანიამ ზარალით დაასრულა რაც მოსალოდნელი იყო რადგან მიუხედავად გაყიდვების ზრდისა, ეს მაჩვენებელი მაინც მნიშვნელოვნად ჩამორჩებოდა დაგეგმილ ბიუჯეტს. ასეთი დონის რეალიზაცია ვერ უზრუნველყოფს ხარჯების სრულად დაფარვას. რეალიზაციის ზრდის შეფერხება კი თავის მხრივ გამოწვეული იყო გლობალური პანდემიით (COVID-19), რაც 2020 წლის მეორე კვარტლიდან მყისიერად აისახა კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე.
- ▶ 2021 წელი - პანდემიის გავლენა კომპანიის შემოსავლებზე კიდევ უფრო ნეგატიურად აისახა, რაც გამოწვეული იყო ერთი მხრივ Boeing-ის მიერ თვითმფრინავების წარმოების მოცულობის მნიშვნელოვანი შემცირებით, ხოლო მეორეს მხრივ 787 Dreamliner-თან დაკავშირებული ტექნიკური პრობლემებით (Boeing-მა 2021 წლის მესამე კვარტლიდან ამ მოდელის წარმოება საერთოდ შეაჩერა და მხოლოდ 2022 წლის აგვისტოში განაახლა მომხმარებლებისთვის ამ თვითმფრინავების მიწოდება, ისიც მცირე რაოდენობით, 2 ერთეული თვეში (მაშინ როცა პანდემიამდე პერიოდში თვეში 14 ერთეულის მიწოდება ხდებოდა ავიაკომპანიებისთვის). ყოველივე ამან გამოიწვია კომპანიის შემოსავლების 35%-იანი კლება წინა (2020) წელთან შედარებით.
- ▶ რა თქმა უნდა ესეთი შემცირებული რეალიზაცია წლის განმავლობაში გაწეულ ხარჯებს ვერ დაფარავდა, შესაბამისად კომპანიამ წელი ზარალით დაასრულა. თუმცა აღსანიშნავია რომ საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯების ოპტიმიზაციის მხრივ მენეჯმენტის გადადგმულმა ნაბიჯებმა უზრუნველყო ხარჯების მაქსიმალური შემცირება.
- ▶ 2022 წელი - როგორც ზემოთ იყო აღნიშნული გლობალური პანდემიით გამოწვეული ნეგატიური გავლენა ავიაინდუსტრიაზე ყველაზე მძლავრი ამ წელს აღმოჩნდა, რაც პირდაპირ აისახა კომპანიის გაყიდვებზე. საქმე იმაშია რომ როცა პანდემია დაიწყო (2020 წელს) ავია მწარმოებლებს (ამ შემთხვევაში Boeing-ს) ჯერ კიდევ ჰქონდა მიღებული შეკვეთები ავიაკომპანიების მხრიდან თვითმფრინავების შესყიდვებზე, შესაბამისად ისინი განაგრძობდნენ მუშაობას (თვითმფრინავების აწყობას) რადგან აწყობის პროცესი საკმაოდ ხანგრძლივია და მოდელის მიხედვით შეიძლება 1.5 წელი დასჭირდეს (დაწყებიდან დაბოლოო აწყობამდე, როცა თვითმფრინავი საფრენად მზად არის). თვითმფრინავის აწყობის გრძელი საწარმოო ციკლიდან გამომდინარე, პანდემიამ ავია მშენებლობის ინდუსტრიაზე ყველაზე დიდი გავლენა 2022 წელზე იქონია, როცა მოხდა ორი ფაქტორის შერწყმა:
 - ავიაკომპანიებმა 2020-2021 წლებში დაიწყეს მწარმოებლებთან განთავსებული არსებული შეკვეთების გაუქმება, რამაც ყველაზე დიდი უარყოფითი ეფექტი 2022 წელზე იქონია.
 - ასევე არ ანთავსებდნენ ახალ (მომავალზე) გათვლილ შეკვეთებს.

შესაბამისად ავია ბაზარი მნიშვნელოვნად დაეცა. აღნიშულმა ცვლილებამ ბაზარზე გამოიწვია ის რომ სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები (ციკლონი)“-ის გაყიდვები კომპანიის არსებობის განმავლობაში ყველაზე დაბალ ნიშნულამდე დაეცა. რა თქმა უნდა ესეთი დონის გაყიდვები შემოსავლებს ვერ დაფარავდა, რაც გახდა კიდევ ზარალიანი წლის საფუძველი.

- ▶ 2023 წელი - ავია ინდუსტრიის ბაზარმა დაიწყო გამოცოცხლება. აღნიშნული დიდწილად განპირობებული იყო იმით რომ მსოფლიო (და მათ შორის ავიაკომპანიები) საბოლოოდ დარწმუნდნენ რომ გლობალური პანდემია საბოლოოდ დასრულდა, რასაც თავის მხრივ მოყვა ავია გადაზიდვებზე მოთხოვნის გაზრდა და ავია კომპანიების მხრიდან ახალ თვითმფრინავებზე შეკვეთების განთავსება.

ამ წელს სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები (ციკლონი)“-ის გაყიდვების სტრუქტურაში უფრო მეტი ადგილი დაიკავა ე.წ. ანაწყობმა (Assembly) ნაწილებმა რომლის დამზადებაც უფრო რთული და კომპლექსურია ვიდრე ჩვეულებრივი ნაწილებისა. ამავე წელს უფრო მეტ გაყიდვებს ველოდით (ვიდრე ფაქტური შედეგი მივიღეთ), თუმცა გარკვეულმა ფაქტორებმა (მათ შორის ისრაელში დამატულმა სიტუაციამ, რომელმაც განაპირობა ახლო აღმოსავლეთში ახალი კონფლიქტური კერის წარმოქმნა) ხელი შეუშალა ამ გეგმების რეალიზებას.

მიუხედავად იმისა რომ კომპანიამ მოახერხა წინა წელთან შედარებით გაყიდვები 1/3-ით (32%) გაეზარდა, საბოლოო შედეგი (წმინდა მოგება) დიდად არ განსხვავდება წინა წლისგან. ეს კი თავის მხრივ განპირობებულია იმით რომ ანაწყობი ნაწილების წარმოებაში პირდაპირი მასალის წილი უფრო მეტია ვიდრე ჩვეულებრივი ნაწილებისა და ასევე ხარჯების (ხელფასები) ზრდამ რაც მომავალ წლის გაყიდვების ზრდისთვის მზადებისთვის იყოს საჭირო (როგორც მე-5 გვერდზე მოცემულ ცხრილში ვხედავთ 2024 წელს კომპანიას გაყიდვების სერიოზული ზრდა ექნება).

4. საქმიანობის ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები:

წელი	2023	2022	2021	2020	2019
თანამშრომელთა რაოდენობა წლის ბოლოს	138	114	120	167	165
Boeing-ის მიერ სერტიფიცირებული ნაწილების რაოდ.	410	398	330	325	240

▶ თანამშრომელთა რაოდენობა.

2020-დან დაწყებული 2021 წლის ჩათვლით: გლობალური პანდემიისგან გამოწვეულმა გაყიდვების შემცირებამ გამოიწვია ხარჯების ოპტიმიზაციის აუცილებლობა, რაც მათ შორის გამოიხატა თანამშრომლების რაოდენობის შემცირებაშიც. გაყიდვების 35%-იანი შემცირების ფონზე (წინა წელთან შედარებით), თანამშრომლების რაოდენობა 28%-ით შემცირდა. კომპანიაში განხორციელდა რესტრუქტურული პროცესი და თანამშრომელთა რაოდენობის ოპტიმიზაცია, რათა ზარალის მინიმიზირება მომხდარიყო.

რესტრუქტურული პროცესში კომპანია შეეცადა მაქსიმალურად მომხდარიყო მაღალკვალიფიციური კადრების შენარჩუნება, რაც გაგრძელდა 2022 წელსაც.

2023 წელს მოხდა საკადრო რესურსის გაზრდა, რაც განპირობებული იყო ორი ფაქტორით: 1) კომპანია ამავე წელს მეტ გაყიდვებს ელოდა (ვიდრე ფაქტური შედეგით დადგა). 2) 2024 წელს მოსალოდნელი იყო რომ გაყიდვების მნიშვნელოვანი ზრდა მოხდებოდა, რაც დამატებითი კადრების გარეშე ვერ იქნებოდა უზრუნველყოფილი.

► **Boeing-ის მიერ სერტიფიცირებული ნაწილების რაოდენობა.**

კომპანიის ერთადერთი საბოლოო მომხმარებელი ამ ეტაპზე არის Boeing, შესაბამისად მისი სერტიფიცირების გარეშე წარმოებული პროდუქციის რეალიზება შეუძლებელია.

2023 წელს კომპანიამ მოიპოვა დამატებით ანაკრების (Assembly) წარმოების უფლება, რამაც გაზარდა სერტიფიცირებული ნაწილების რაოდენობა.

5. გარემოს დაცვის საკითხები

კომპანიის მუშაობა გარემოს დაცვის მიმართულებით დაფუძნებულია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი სტანდარტების მიხედვით და გაწერილი აქვს შესაბამისი გარემოს დაცვის პოლიტიკა, რომელშიც ასევე ნაგულისხმევია საერთაშორისო სტანდარტები რაც წარმოჩენილია „ISO 14001“ სერტიფიკატით.

6. განვითარების გეგმები

2020 წელს დაწყებულმა გლობალურმა პანდემიამ (COVID-19) მნიშვნელოვნად შეუშალა ხელი კომპანიის განვითარებას და თავდაპირველი გეგმის მიყოლას, რომელიც მნიშვნელოვან ზრდას ითვალისწინებდა. საქმე იმაშია რომ 2019 წელს კომპანიამ უზრუნველყო წარმოებაში ჩასაშვები დეტალების სერტიფიცირება ამერიკული თვითმფრინავების მწარმოებელი კონცერნ Boeing-ის მიერ (ამ პროცესის გარეშე წარმოებული დეტალების გაყიდვა შეუძლებელია), რაც წინაპირობას ქმნიდა, რომ შემდეგ წელს (ანუ 2020-ში) მაღალი რეალიზაცია განეხორციელებინა. აღნიშნული კი კომპანიამ თითქმის ნულოვანი მოგების წერტილზე გაიყვანდა, ხოლო 2021 წელს კომპანია მოგებით დაასრულებდა.

სამწუხაროდ, პანდემიამ საკმაოდ დიდი დარტყმა მიაყენა ავია-ინდუსტრიას და ავია-გადაზიდვებს, რამაც გამოიწვია ავიაკომპანიების მიერ ფრენების შემცირება, რაც თავის მხრივ გახდა მათი მხრიდან ახალი თვითმფრინავების შესყიდვების შეჩერების (გადადების) ფაქტორი. ამან კი თავის მხრივ გამოიწვია თვითმფრინავის მწარმოებელი კომპანიების (მათ შორის Boeing ერთ-ერთი მთავარი მოთამაშეა ამ სექტორში) მიერ შეკვეთების შემცირება თვითმფრინავის ნაწილებზე.

მიუხედავად ამ ნეგატიური გლობალური მოვლენებისა სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები(ციკლონი)“-მა შემლო ბიზნესის უწყვეტობის ციკლის უზრუნველყოფა და არც ერთი დღით არ შეუჩერებია თავისი საქმიანობა. კომპანიამ განახორციელა ადაპტაცია არსებულ სიტუაციასთან და ხარჯების ნაწილის შემცირება, რათა შეენარჩუნებინა ქმედითობა.

რაც შეეხება მომავალი განვითარების გეგმებს:

- პირველ რიგში აღსანიშნავია კომპანიის დამფუძნებლების მხარდაჭერა, რომლებიც უშუალოდ საქმის კურსში არიან მიმდინარე პროცესებში და ფინანსურად მხარში უდგანან მას. გასათვალისწინებელია რომ Elbit Systems (რომლის შვილობილი კომპანიაა სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები (ციკლონი)“-ის უშუალო დამფუძნებელია) ერთ-ერთ უმსხვილეს ებრაულ კონცერნს წარმოადგენს, რომელსაც მრავალპროფილური საქმიანობა და დივერსიფიცირებული შემოსავლები აქვს, შესაბამისად მასზე ნაკლებად მოახდინა გავლენა გლობალური პანდემიით გამოწვეულმა მოვლენებმა. აღსანიშნავია რომ ამ ფაქტორის გათვალისწინებით კომპანიას არ შექმნია რაიმე ისეთი სახის დაბრკოლება რომელიც მის საქმიანობას შეაფერხებდა და ბიზნეს უწყვეტობის ციკლი არ დარღვეულა.

- ▶ რაც შეეხება ავია-გადაზიდვების ბაზარზე მიმდინარე მოვლენებს - პოტიზიური ძვრები 2022 წელს დაიწყო (რაც თავის მხრივ გამოწვეული იყო გაზრდილი მოთხოვნით მგზავრთა გადაყვანაზე). თუმცა ამ ფაქტორმა პირდაპირი ასახვა არ პოვა თვითმფრინავების წარმოების ინდუსტრიაზე, რადგან როგორც ზემოთ ავლნიშნეთ პანდემიით გამოწვეულ კრიზისის დროში წანაცვლებული ეფექტი ქონდა. 2023 წელი ცალსახად პოზიტიური იყო ინდუსტრიისთვის, რაც გამოიხატა ავიოკომპანიების მხრიდან თვითმფრინავების შესყიდვაზე გაზრდილი მოთხოვნით. 2024 წელს კი აღნიშნულმა მოვლენამ უკვე გავლენა სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები (ციკლონი)“-ის გაყიდვებზეც პოვა ასახვა (როგორც მე-5 გვერდზე მოცემული ცხრილიდან ჩანს გაყიდვები წინა (2023) წელთან შედარებით 131%-ით გაიზარდა (ანუ 2-ჯერ მეტად).
- ▶ 2025 წელს კომპანია 15 მილიონზე (აშშ დოლარში) მეტ გაყიდვებს გეგმავს, რაც არსებული შეკვეთების ფონზე რეალისტურად გამოიყურება. აღნიშნული კი 2024 წლის მოსალოდნელ გაყიდვებთან შედარებით 50%-იანი მატებაა. ნავარაუდევია რომ 2026 წელს კომპანიას ასევე ექნება მნიშვნელოვანი ზრდა გაყიდვებში (2025-თან შედარებით), რაც შეესაბამება ჩვენს წინა წლების ხედვას რომ 2026-დან 2028 წლის პერიოდში გაყიდვები პიკს მიაღწევს. ასეთი ზრდის ვარაუდის საფუძველს გვაძლევს ის საერთაშორისო კვლევები რომელიც პერიოდულად ქვეყნდება სხვადასხვა ეკონომიკურ გამოცემებში და უშუალო შეკვეთების დინამიკა (Boeing-ის მხრიდან). ეს ყველაფერი კი ხდება იმის ფონზე რომ თვითონ კორპორაცია Boeing-ს ქონდა გარკვეული პრობლემები 2024 წელს (ორგანიზაციული და ტექნიკური), რამაც გამოიწვია კონცერნის ხელმძღვანელობის ცვლილება. მოსალოდნელია რომ აღნიშნული ცვლილება პოზიტიურ გავლენას იქნოებს მის საქმიანობაზე მომდევნო წლებში.
- ▶ აღნიშნული განაპირობებს სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები(ციკლონი)“-ს განვითარების სტრატეგიასაც. კომპანიამ 2022-2023 წლებში გადაიარა ხარჯების ოპტიმიზაციის პერიოდი, ხოლო 2024 წლიდან დაიწყო ზრდის ფაზა.

კომპანიის სამომავლო გეგმებში არის ახალი პროექტების განხორციელება, რაც ითვალისწინებს, როგორც კომპოზიტის ნაწილების წარმოების გაფართოებას, ასევე მეტალისა და საამწყობო მიმართულების გაზრდას.

7. წარმოებული კვლევები

კომპანია ამ ეტაპისთვის არ საჭიროებდა და არ უწარმოებია მნიშვნელოვანი კვლევები, რადგან ჰყავს გარანტირებული მყიდველი მსოფლიოში აღიარებული კორპორაცია Boeing-ის სახით. აღნიშნული კვლევებით და ახალი მომხმარებლებების მოძიებით დაკავებულია კომპანიის აქციონერი Elbit Systems - cyclone LTD, რასაც პერიოდულად უზიარებს შვილობილ კომპანიას.

8. საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვა და ინფორმაცია ამ რისკების მართვის მექანიზმების შესახებ

კომპანიას შემუშავებული და დანერგილი აქვს ძირითადი საქმიანობიდან გამომდინარე რისკების მართვის მექანიზმები, კონკრეტულად:

- ▶ საკრედიტო რისკი - 2019 წელს განხორციელდა სესხის აღება ადგილობრივი ბანკისგან, რითაც სრულად გადაწყდა კომპანიის საკრედიტო რესურსების საჭიროების საკითხი. ამავე დროს განხორციელდა საბანკო გარანტიების ხაზის გახსნა, რაც კომპანიის მიერ გამოიყენება ძირითადი ნედლეულის დროებითი გადამუშავების რეჟიმით შემოსატანად (საბაჟოზე წარსადგენად).

- ▶ გლობალური პანდემიის შედეგად რეალიზაციის შემცირების გამო 2020-2022 წლებში კომპანიამ ნაწილობრივ უზრუნველყო ადგილობრივი ბანკისგან აღებული სესხის მომსახურება სესხის რესტრუქტურის ხელშეკრულების თანახმად (საუბარია სესხის დასაფარი ძირის ნაწილზე, დარიცხული საპროცენტო სარგებელი სრულად იქნა გადახდილი შესაბამისი პერიოდებში). 2022 წლის დასაწყისში კომპანიას დაუწესდა განახლებული გრაფიკი, რომელიც ითვალისწინებდა სესხის ყოველთვიურ გადახდას (ძირის ჩათვლით) 2023 წლიდან. აღსანიშნავია რომ 2023 წელს კომპანიამ სრულად შეასრულა ბანკის წინაშე ახალი გრაფიკით აღებული ვალდებულება.
- ▶ საბაზრო რისკი - კომპანიის პროდუქციას სრულად უკვეთავს და ყიდულობს Boeing. ამდენად, აღნიშნული რისკი პროგნოზირებადია და დამოკიდებულია მხოლოდ Boeing-ისგან მიღებულ შეკვეთებზე.
- ▶ ლიკვიდობის და ფულადი ნაკადების რისკი - კომპანიაში დანერგილია ლიკვიდობის მართვის ყოველკვირეული პრაქტიკა, რაშიც ჩართულია უმაღლესი მენეჯმენტი. ასევე, საჭიროების შემთხვევაში, აქციონერი კომპანიისგან (Elbit Systems - cyclone LTD) შეგვიძლია მოვიპოვოთ შესაბამისი ფინანსური რესურსები. ამდენად, მენეჯმენტის შეფასებით, ეს რისკი სრულად მართვადია.

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესთან დაკავშირებული შიდა კონტროლისა და რისკების მართვის სისტემების მიმოხილვა

კომპანიაში არსებული ორგანიზაციული სტრუქტურის მიხედვით ფინანსური დეპარტამენტი დაყოფილია ორ ცალკე სტრუქტურულ ერთეულად, რომელთაგან ერთის ფუნქცია არის ბუღალტრული აღრიცხვის უზრუნველყოფა, ხოლო მეორის ფინანსური ანგარიშგება. კომპანიაში შემუშავებული პროცედურის თანახმად მეორე ერთეული ახდენს პირველი ერთეულის მიერ წარმოებული აღრიცხვის სისწორის შემოწმებას. ხოლო ფინანსური ანგარიშგებების განხილვა და დადასტურება ხდება ფინანსური დირექტორის მიერ.

ამდენად კომპანიაში დაცულია ე.წ. „ოთხი თვალის“ პრინციპი, რაც განაპირობებს ფინანსური აღრიცხვის და ანგარიშგებების მომზადების სისწორეს.

აუდიტორების პროფესიული გასამრჯელო 2023 წლის ფინანსური ანგარიშგებისათვის შეადგენს 40,000 აშშ დოლარის ექვივალენტ ლარს (დღგ-ს გარეშე).

9. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა შეადგენს სამოქალაქო თვითმფრინავების კომპოზიციური ნაწილების დამზადებას, თუმცა ვინაიდან საქართველოს ბაზარზე არ არსებობს სამოქალაქო თვითმფრინავების ან მისი ნაწილების მწარმოებელი არც ერთი საწარმო, კომპანია დამზადებული პროდუქტის 100%-ს ექსპორტის გზით ყიდის საზღვარგარეთ. ამჟამად კომპანია ამზადებს ნაწილებს Boeing 787 Dreamliner-სა და 737 Max-სთვის (2022 წლიდან), შესაბამისად, აქედან გამომდინარე კომპანიის საქმიანობის მომგებიანობასა და მის ფინანსურ მდგომარეობაზე გავლენას ახდენს შემდეგი რისკ-ფაქტორები:

9.1 რთული გლობალური ეკონომიკური პირობები, რაც ძირითადად გამოწვეული იყო პანდემიით (COVID-19) და დამაბულობით ისრაელში

2020 წლის COVID-19-ის პანდემიამ გამოიწვია კომპანია Boeing მიერ წარმოების შემცირება, მათ შორის 787 Dreamliner-ის საწარმოს დახურვა სამხრეთ კაროლინაში რამდენიმე კვირით. აღნიშნულმა გამოიწვია კომპანიის შეკვეთების შემცირება. აღნიშნულის ეფექტი ასევე აისახა 2023 წლის გაყიდვებზე. ანუ ავია ბაზარს ჯერ კიდევ ჰქირდება დრო რომ თავის ჩვეულ რიტმს და მოცულობას დაუბრუნდეს.

2023 წელს ასევე გამოწვევა იყო ისრაელში სამხედრო დამაბულობა მეზობელ ქვეყნებთან. თუმცა კომპანიის დამფუძნებელმა Elbit Systems - cyclone LTD-მა ისე გადააწყობ თავისი ოპერაციები რომ ამ მოვლენას გავლენა არ ექონია კომპანიის საქმიანობაზე და ბიზნესის უწყვეტ ციკლზე.

9.2 ადგილობრივი სავალუტო ბაზრის არასტაბილურობა

კომპანია ნედლეულს ყიდულობს და საბოლოო პროდუქტს ყიდის საზღვარგარეთ, შესაბამისად ანგარიშსწორება ხორციელდება ძირითადად ამერიკულ დოლარში ან/და ევროში. შესაბამისად საქართველოში ლარის გაუფასურება/გამყარება იწვევს კომპანიის საოპერაციო/ადმინისტრაციული ხარჯების შემცირებას/გაზრდას, რასაც მნიშვნელოვანი გავლენა არ აქვს კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე.

10. კორპორაციული მართვის ანგარიშგება

სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები (ციკლონი)“-ს კორპორაციული მართვის კოდექსის მიზანია კომპანიის კორპორაციული მართვის სრულყოფა და სისტემატიზაცია, ჰარმონიზაცია საერთაშორისოდ აღიარებულ კორპორაციულ სტანდარტებთან და პრინციპებთან, კორპორაციული მართვის ეფექტური მექანიზმების დანერგვა, რაც დაკავშირებულია პასუხისმგებლობების გამიჯვნასთან, გადაწყვეტილების ეფექტურად მიღებასთან, აქციონერთა უფლებების დაცვასთან, ინტერესთა კონფლიქტის ეფექტურად დარეგულირებასთან, ინფორმაციის საჯაროდ გამჟღავნების, კონტროლისა და დაბალანსების პოლიტიკასთან და კორპორაციული მართვის სხვა საკითხებთან. კომპანია აცხადებს მზაობას ყოველივე ზემოაღნიშნული განახორციელოს შემდეგი პრინციპების საფუძველზე:

10.1 თანასწორობა

თანასწორობის პრინციპი გულისხმობს ყველა აქციონერის თანაბარ შესაძლებლობას დაიცვას მისი სამართლებრივი თუ ბიზნეს ინტერესები და უფლებები, რისთვისაც კომპანიაში იარსებებს ქმედითი მექანიზმი. გაუგებრობის გამოსარიცხად, თანასწორობის პრინციპის მოქმედება არ გულისხმობს სხვადასხვა კატეგორიის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და სხვადასხვა რაოდენობის აქციების მფლობელ აქციონერთა გათანაბრებას.

10.2 კომპანიის მართვაში ჩართულობა და ინფორმირებულობა

აქციონერებისათვის უზრუნველყოფილი არის შესაძლებლობა მონაწილეობა მიიღონ აქციონერთა შეხვედრებში, დროულად მიიღონ ინფორმაცია აქციონერთა საერთო კრების გამართვის შესახებ, ასევე აქციონერთა საერთო კრებაში მონაწილეობის შეუძლებლობის შემთხვევაში, დროულად მიეწოდოთ ინფორმაცია მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესახებ, ასევე მიიღონ ნებისმიერი სხვა ინფორმაცია დროულად, რამაც შესაძლებელია გავლენა იქონიოს მათ უფლებებსა და მოვალეობებზე.

10.3 კომპანიის მმართველ ორგანოთა ანგარიშვალდებულება, კონტროლი და გაწონასწორება

ეფექტური მმართველობის უზრუნველსაყოფად კომპანიის მართვა განხორციელდება კომპანიის მმართველი ყველა ორგანოს პასუხისმგებლობის მაღალი დონით, სამეთვალყურეო და აღმასრულებელ ორგანოთა უფლებამოსილებების მკაცრი გამიჯვნითა და დაცვით, კონტროლის ქმედითი მექანიზმის არსებობით.

10.4 გამჭვირვალობა

უზრუნველყოფილია კომპანიის შესახებ ინფორმაციის, მათ შორის ფინანსური და ეკონომიკური, საკუთრებისა და მართვის შესახებ, ასევე ბაზარზე საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის გახსნის მექანიზმის ეფექტური არსებობა, გამჭვირვალობა და საჯაროობა, რათა აქციონერებისა და პოტენციური ინვესტორებისათვის უზრუნველყოფილ იქნეს შესაძლებლობა ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მისაღებად.

10.5 კონტროლი

უზრუნველყოფილია ეფექტური კონტროლის მექანიზმის არსებობა კომპანიის ფინანსურ და ბიზნეს ოპერაციებში, აქციონერთა უფლებათა და კანონიერ ინტერესთა დაცვისათვის.

10.6 კომპანიის კორპორაციული მართვის ზოგადი სტრუქტურა

კომპანიის მართვის ორგანოების სისტემა მოიცავს შემდეგს:

აქციონერთა საერთო კრება - კომპანიის აქციონერებისაგან შემდგარი მმართველობის უმაღლესი ორგანოა, რომლის მეშვეობითაც აქციონერები იღებენ მონაწილეობას კომპანიის მართვაში და ახორციელებენ თავიანთ უფლება-მოვალეობებს.

სამეთვალყურეო საბჭო - მართვის ორგანო, რომელიც ახორციელებს ზედამხედველობას კომპანიის საქმიანობაზე, მართვასა და აღმასრულებელ ორგანოებზე, კომპანიის წესდებით დადგენილ ფარგლებში და მის საფუძველზე.

დირექტორთა საბჭო - დირექტორთა საბჭო შედგება აღმასრულებელი დირექტორისა (შემდგომში „აღმასრულებელი დირექტორი“) და ფინანსური დირექტორისაგან (შემდგომში „ფინანსური დირექტორი“). საზოგადოების წარმომადგენლობითი და მმართველობითი უფლებამოსილება ენიჭება აღმასრულებელ დირექტორს და მისი წარმომადგენლობითი/მმართველობითი უფლებამოსილება შეზღუდულია საზოგადოების წესდების შესაბამისად. დირექტორთა საბჭოს შესაძლებელია აგრეთვე ჰყავდეს ტექნიკური და სხვა სახის დირექტორები.

აქციონერების საერთო კრება - აქციონერების საერთო კრება მოიწვევა სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ ყოველი კალენდარული წლის განმავლობაში ერთხელ მაინც. საზოგადოების საერთო კრებაზე კვორუმი შემდგარად ითვლება თუ მას ესწრებიან საზოგადოების გამოშვებული კაპიტალის 100%-ის მფლობელი აქციონერები პირადად ან წარმომადგენლის მეშვეობით. აქციონერთა საერთო კრება განსაზღვრავს საზოგადოების პოლიტიკის ძირითად პრინციპებს. აქციონერთა საერთო კრების დეტალური უფლებები, საერთო კრების მოწვევის პროცედურა და გადაწყვეტილების მიღების წესი განსაზღვრულია საზოგადოების წესდებით.

სამეთვალყურეო საბჭო - სამეთვალყურეო საბჭო არის მართვის ორგანო, რომელიც ზედამხედველობს კომპანიის საქმიანობას, განსაზღვრავს კომპანიის ბიუჯეტს და ზედამხედველობას ახორციელებს დირექტორთა საბჭოზე, ასევე იღებს გადაწყვეტილებას მათ დანიშვნაზე/განთავისუფლებაზე. სამეთვალყურეო საბჭო შედგება სათანადო კვალიფიკაციის მქონე 6 (ექვსი) წევრისგან და თითოეული წევრი აირჩევა 3 (სამი) წლის ვადით. სამეთვალყურეო საბჭოს ჰყავს თავმჯდომარე და ვიცე თავმჯდომარე. სამეთვალყურეო საბჭოს კრებები იმართება სულ მცირე კვარტალში ერთხელ საზოგადოების რეგისტრირებულ მისამართზე. სამეთვალყურეო საბჭოს კრებაზე კვორუმი შემდგარად ითვლება თუ მასზე წარმოდგენილია სამეთვალყურეო საბჭოს 4 (ოთხი) წევრი, იმის გათვალისწინებით, რომ კრებას ესწრება თითოეული აქციონერის მიერ არჩეული სულ მცირე ერთი წევრი. სამეთვალყურეო საბჭოს დეტალური უფლებები/ვალდებულებები, სამეთვალყურეო საბჭოს მოწვევის პროცედურა და გადაწყვეტილების მიღების წესი განსაზღვრულია საზოგადოების წესდებით.

მმართველობითი ორგანოს და სამეთვალყურეო საბჭოს მიმართ ჩვენი კომპანიის მიერ არ გამოიყენება დივერსიფიცირებული (ასაკის, სქესის, კვალიფიკაციისა და სხვა) პოლიტიკა.

მიხეილ ბეგიაშვილი

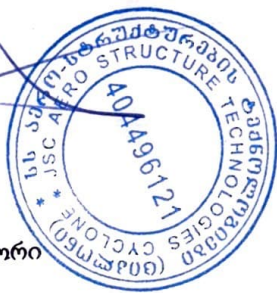
ფინანსური დირექტორი

2024 წლის 2 დეკემბერი

სამეთვალყურეო საბჭო - სამეთვალყურეო საბჭო არის მართვის ორგანო, რომელიც ზედამხედველობს კომპანიის საქმიანობას, განსაზღვრავს კომპანიის ბიუჯეტს და ზედამხედველობას ახორციელებს დირექტორთა საბჭოზე, ასევე იღებს გადაწყვეტილებას მათ დანიშვნაზე/განთავისუფლებაზე. სამეთვალყურეო საბჭო შედგება სათანადო კვალიფიკაციის მქონე 6 (ექვსი) წევრისგან და თითოეული წევრი აირჩევა 3 (სამი) წლის ვადით. სამეთვალყურეო საბჭოს ჰყავს თავმჯდომარე და ვიცე თავმჯდომარე. სამეთვალყურეო საბჭოს კრებები იმართება სულ მცირე კვარტალში ერთხელ საზოგადოების რეგისტრირებულ მისამართზე. სამეთვალყურეო საბჭოს კრებაზე კვორუმი შემდგარად ითვლება თუ მასზე წარმოდგენილია სამეთვალყურეო საბჭოს 4 (ოთხი) წევრი, იმის გათვალისწინებით, რომ კრებას ესწრება თითოეული აქციონერის მიერ არჩეული სულ მცირე ერთი წევრი. სამეთვალყურეო საბჭოს დეტალური უფლებები/ვალდებულებები, სამეთვალყურეო საბჭოს მოწვევის პროცედურა და გადაწყვეტილების მიღების წესი განსაზღვრულია საზოგადოების წესდებით.

მმართველობითი ორგანოს და სამეთვალყურეო საბჭოს მიმართ ჩვენი კომპანიის მიერ არ გამოიყენება დივერსიფიცირებული (ასაკის, სქესის, კვალიფიკაციისა და სხვა) პოლიტიკა.

მიხეილ ბეგიაშვილი
ფინანსური დირექტორი

2024 წლის 2 დეკემბერი